

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 95/2022
12.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Раде Митровић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Комуналац“ из Бабушнице, кога заступа Општинско јавно правобранилаштво општине Бабушница, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнади штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3565/21 од 10.09.2021. године, у седници одржаној 12.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против преиначујућег дела пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3565/21 од 10.09.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П1 255/19 од 12.07.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је поништено решење туженог о отказу уговора о раду број .../... од 08.08.2016. године, као незаконито, а тужени обавезан да у року од осам дана по правноснажности пресуде тужиоца врати на рад на послове које је обављао пре доношења оспореног решења. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа у висини нето износа зраде коју би тужилац остварио од 08.08.2006. године, као дана престанка радног односа, па до 01.04.2018. године, исплати износе, са каматом, наведене у том ставу изреке, као и да за тужиоца, на сваки месечни износ накнаде зараде за период од 08.08.2016. године до 01.04.2018. године, уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање надлежном Фонду ПИО, као и доприносе за здравствено осигурање надлежном заводу за здравствено осигурање, по стопи и основици која важи на дан уплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у укупном износу од 263.644,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж1 3565/21 од 10.09.2021. године, ставом првим изреке, потврдио пресуду Основног суда у Пироту П1 255/19 од 12.07.2021.

године, у делу става првог изреке којим је поништено решење туженог број .../... од 08.08.2016. године, као незаконито, па је, у том делу, жалба туженог одбијена, као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је иста пресуда у преосталом делу става првог изреке, тако што је одбијен захтев тужиоца да се врати на рад на послове које је обављао пре доношења оспореног решења, а обавезан је туужени да тужиоцу, уместо враћања на рад, исплати накнаду штете у висини шест зарада остварених у месецу који је претходио месецу у ком му је престао радни однос. Ставом трећим изреке, преиначена је иста пресуда у ставу другом изреке и одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа у висини нето износа зараде коју би тужилац остварио од 08.08.2006. године до 01.04.2018. године, исплати износе, са каматом, наведене у том ставу изреке, као и да за тужиоца на сваки месечни износ накнаде зараде за период од 08.08.2016. године до 01.04.2018. године уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање надлежном фонду ПИО, као и доприносе за здравствено осигурање надлежном заводу за здравствено осигурање по стопи и основици која важи на дан уплате. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Против преиначујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију тужиоца. Трошкове ревизијског поступка је тражио одређено.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревидент у ревизији не указује на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 1. тач. 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о раду број .../... од 26.02.2008. године, распоређен на пословима „...“. Решењем туженог број .../... од 08.08.2016. године, тужиоцу је престао радни однос због учињених повреда радних обавеза и то: несавесно и немарно извршавање радних обавеза, злоупотреба положаја и прекорачење овлашћења, утврђене чланом 19. Уговора о раду и чланом 72. Правилника о раду, због тога што је својом кривицом вршио раздуживање корисника комуналних услуга, без приложених признаница и извршених уплата на благајни предузећа, а наплаћени новац, у износу од 148.950,40 динара, накнадно уплатио после сазнања књиговодства за ову злоупотребу, због чега му је отказан уговор о раду. Од стране тужиоцевог руководиоца је, 10.02.2016. године, поднета пријава у којој је наведено да је књиговодствена служба, приликом усаглашавања синтетичких и аналитичких картица открила да се аналитика физичких лица не слаже са финансијском картицом, јер је више раздужено стање

аналитике код једног ..., односно тужиоца. Тужилац је наике раздуживао кориснике без признаница и уплате на благајни, због чега му је достављено писано упозорење о разлозима за отказ уговора о раду и доказима који указују да су се стекли услови за отказ. У поступку код послодавца и у предметној парници, тужилац није оспорио чињенични основ из достављеног упозорења од 12.02.2016. године, наводећи, у изјашњењу, да он није давао новац колегиници ББ, већ је она наплатила новац од грађана и задржала га, а да је он рачуне раздужио како се грађанима не би појавило дуговање, па како колегиница није вратила новац, наведени мањак се показао на годишњем извештају рачуноводства због чега је он целокупни износ дуга платио благајни. Фиктивна раздужења купаца тужилац је вршио како би помогао колегиници која је наплатила рачуне од грађана јер јој је новац био потребан за лечење и куповину лекова. Против тужиоца је поднета кривична пријава због кривичног дела из члана 333. став 1. КЗ РС, али је наредбом КЕО број 96/16 од 14.06.2016. године, одложено кривично гоњење а кривични поступак није вођен из разлога што је тужилац постигао нагодбу са тужилаштвом, па му је наложено да уплати 30.000,00 динара у хуманитарне сврхе, што је он и учинио.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца у целисти усвојио јер је закључио да је тужиоцу радни однос престао на основу незаконитог решења о отказу уговора о раду које је донето по протеклу преклузивног рока прописаног одредбом члана 184. став 1. Закона о раду, имајући у виду да је непосредни руководилац тужиоца сазнао за повреду радне обавезе 02.02.2016. године, а да је побијано решење донето 08.08.2016. године, по протеклу више од шест месеци, због чега је предметно решење ништаво. Правне последице незаконитог престанка радног односа, по мишљењу простепеног суда су у обавези туженог да тужиоца врати на рад, да му накнади штету због неисплаћене зараде и да за њега уплати припадајуће доприносе за обавезно осигурање за период у ком он није радио, на основу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду.

Другостепени суд је, побијаним (преиначујућим), делом своје одлуке, преиначио првостепену пресуду тако што је одбио захтев тужиоца за враћање на рад код туженог, па је, уместо тога, туженог обавезао да тужиоцу исплати накнаду штете у висини шест зарада остварених у месецу који је претходио месецу у коме му је престао радни однос, а одбио тужбени захтев тужиоца за накнаду штете због незаконитог престанка радног односа у висини нето износа зараде коју би тужилац остварио у периоду од 08.08.2016. године до 01.04.2018. године, као и захтев тужиоца за обавезивање туженог да на сваки месечни износ зараде за тај период, уплати доприносе за обавезно пензијско, инвалидско и здравствено осигурање, на основу одредбе члана 191. став 7. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05....75/14). По мишљењу другостепеног суда, у конкретном случају је постојао основ да тужиоцу код туженог престане радни однос који се огледа у повреди радне обавезе ближе описане у спорном решењу о отказу, па тужилац нема право на накнаду штете због изостале зараде нити има право да се врати на рад код туженог док му, на име накнаде штете, припада износ од шест зарада.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбом члана 191. став 7. Закона о раду прописано је да ако суд у току поступка утврди да је постојао основ за престанак радног односа, али да је послодавац поступио супротно одредбама закона којим је прописан поступак за престанак радног односа, суд ће одбити захтев запосленог за враћање на рад, а на име накнаде штете досудиће запосленом износ до шест зарада запосленом.

У конкретном случају, првостепени суд је утврдио, као неспорно, да тужени своју одговорност није спорио ни у поступку који је спроведен пред послодавцем ни у овом поступку, образлажући да је фиктивна раздужења купаца вршио како би помогао колегиници која је наплатила рачуне од грађана а којој је новац био потребан за лечење и куповину лекова, након чега је тужилац, сукцесивно, 05.02.2016. године, 08.02.2016. године и 09.02.2016. године, извршио уплату целокупног дугованог износа од 148.950,40 динара. То значи да је у конкретном случају постојао основ за отказ уговора о раду, а решење којим је тужиоцу отказан уговор о раду је поништено, као незаконито, због повреде правила у поступку отказа у смислу протеча рокова застарелости прописаних одредбом члана 184. Закона о раду. Повреда правила у поступку отказа (упозорење о постојању разлога за отказ, изјашњење запосленог, рокови застарелости) представља основ за поништај решења о отказу, али не и основ за враћање на рад. Основаност тог захтева зависи од тога да ли је постојао основ за отказ или то није случај. Пошто је у овом случају постојао основ да тужиоцу престане радни однос код туженог који се огледа у повреди радне обавезе описаној у предметном решењу о отказу, то је другостепени суд правилно одбио захтев тужиоца за враћање на рад код туженог и досудио му износ од шест зарада запосленог.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, када се има у виду његов исход.

Из изложених разлога, тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права, па је Врховни касациони суд одлуку као у ставу првом изреке донео применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Трошкови ревизијског поступка за састав одговора на ревизију туженом нису били потребни у смислу одредбе члана 154. Закона о парничном поступку, па је Врховни касациони суд одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 165. став 1. истог Закона.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић